

som det ærede Medlem ikke anerkender som et betryggende Forsvar. Det vil derfor ganske sikkert komme til at vare længe.

Jeg kan heller ikke anerkende Retten i det ærede Medlems hele historiske Syn. Trods al Ungdommelighed i Sindelag og trods al legemlig Spændstighed tror jeg, det gaar ham saadan, som det alligevel kommer til at gaa konservative Talsmænd for en tidligere Generation, at de se Nutiden sort i sort og Fortiden lyst i lyst. Det er jo ikke noget nyt, og det kan ikke imponere os, der tilhøre den yngre Generation, for det kender man helt igennem. Vi behøve blot en Aften at gaa hen og se Holbergs Stykker, og vi ville høre de samme Jeronimusklager over Nutiden sammenlignet med Fortiden. Vi behøve blot at tage Bøghs Digt om, at „den Gang, jeg var Pige, da var der Piger til“. Man kan gaa saa langt, man vil, tilbage i Historien, til de gammeltestamentlige Profeter, de klage ogsaa over Nutiden og prise Fortiden. Og saa viser den naturhistoriske og historiske Sandhed, at det er lige modsat, at Menneskeheden og Slægten og Folkene netop have udviklet sig fra lavere til højere Trin. Gaa vi helt tilbage, træffe vi Raahed, Barbari, dyriske Tilstande, som Menneskeheden efterhaanden netop har udviklet sig fra. Saa det ærede Medlems historiske Syn er grundfalsk. Han vender alting paa Hovedet.

Det ærede Medlem kom ligesom jeg i Eftermiddags til at citere eller prøvede i hvert Fald paa at citere Klassikere. Han citerede Ploug. Saa faldt der mig en anden Verslinie af Ploug ind, som lyder saaledes, at „den Slægt faar aldrig Manddom og Mod, som fostret blev i Enevældens Ammestue“. Det har i hvert Fald Ploug ment om den Slægt, der har levet under Enevælden, at den maatte først forgaa, før der voksede et Folk op, som med Kraft kunde hævde Frihedens Tanke. Jeg tror, der er en Fremgang fra den Tid. Vi kunne takke et heldigt Sammenspil af Omstændigheder i 1848 for, at vi fik den frie Forfatning. Men vi havde ikke nogen stor politisk Modenhed. Vi have senere mistet Forfatningen, men vi have faaet en stærk politisk Folkevækkelse, og vi have et langt mere modent Demokrati nu end den Gang. Naar det ærede Medlem om-

talte Højres Ungdomsforeninger som de stærkeste i vor Tid, tager han ganske fejl. Socialdemokratiets Ungdomsforeninger ere talrigere og stærkere end Højres, og de hyldede Nutidens største, bedste og ædleste Tanker. Jeg vil sige til det ærede Medlem, at naar han ikke kan forstaa det danske Socialdemokrati, er han lovligt undskyldt. (*N. P. Jensen* [Københavns 3die Valgkreds]: Jeg vil heller ikke forstaa det!). Naa, vil heller ikke forstaa det, men det ærede Medlem kan heller ikke forstaa det, lige saa lidt som den preussiske Officer kan forstaa det tyske Socialdemokrati. Det er fuldkommen umuligt, fordi han lever i en helt anden Tids Tankegang. Men derfor maa jeg alligevel hævde, at der i vor moderne Opfattelse, i vor internationale Opfattelse, i vor Antimilitarisme er lige saa megen national Følelse, lige saa megen Fædrelandskærlighed, som der er i Nationalfølelsen hos det ærede Medlems Generation. Jeg vil til det ærede Medlem sige, for hvem nu det nationale er blevet til eet med den bestaaende Konservatisme, at det nationale var i hans Tid eller lidt før en oprørske, revolutionær Bevægelse i nøjeste Sammenhæng med Tidens demokratiske Strømninger. Det ærede Medlem maa dog, hvis han kender lidt til Historien . . . (*N. P. Jensen* [Københavns 3de Valgkreds]): Det gør jeg ikke fra deres Synspunkt set!) . . . nej, — vide, at der var en Tid, da nationale Forsamlinger, nationale Sange, nationale Bevægelser havde noget oprørske og revolutionært ved sig, som de daværende Enevoldskonger ingenlunde vilde finde sig i. Jeg behøver blot at minde om, at Wiener-Diplomaterne, den hellige Alliances Konger, betragtede de nationale Sange, den nationale Vækkelse, den nationale Bevægelse som det værste Oprør. Det maa det ærede Medlem vide, at de reaktionære Stater til en vis Grad endnu betragte Nationalitetsideen og den nationale Vækkelse i Sønderjylland, Polen, Elsass-Lothringen som en oprørske Bevægelse. Det er jo Stillingen. De nationale Ideer, de nationale Tanker kom med den franske Revolution som dens indirekte eller direkte Virkninger, og senere er denne revolutionære Bevægelse gaet hele Europa over i nøjeste Pagt med den demo-